

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор
КУ «Житомирський обласний
центр народної творчості та туризму»
Житомирської обласної ради

_____Марія ТОМАШЕВСЬКА

«____» _____ 2026р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник Управління культури
та туризму Житомирської
обласної військової
адміністрації

_____Тетяна РУДЕНЬКА

«____» _____ 2026р.

**Положення
про V обласний огляд-конкурс на краще збереження
та дослідження місцевого елемента
нематеріальної культурної спадщини**

1. Загальні положення

1.1. Обласний Огляд-конкурс на краще збереження та дослідження місцевого елемента нематеріальної культурної спадщини (далі Огляд конкурс) започаткований Управлінням культури та туризму Житомирської обласної військової адміністрації (далі Засновник).

1.2. Організатором Огляду-конкурсу є комунальна установа «Житомирський обласний центр народної творчості та туризму» Житомирської обласної ради (далі Організатор).

1.3. Партнерами Огляду-конкурсу є структурні підрозділи з питань культури районних державних адміністрацій, виконавчих комітетів міських рад міст обласного значення, територіальних громад (ТГ), які надають організаційну та інформаційну підтримку в його організації та проведенні на місцях, забезпечують доступ до інформації про місцеві елементи нематеріальної культурної спадщини (далі Партнери).

1.4. Учасниками Огляду-конкурсу є працівники клубних закладів усіх форм власності Житомирської області, фахівці методичних служб (методичних кабінетів, організаційно-методичних центрів тощо) (далі - Учасники).

2. Мета та завдання Огляду-конкурсу

2.1. Метою Огляду-конкурсу є виявлення, фіксація, актуалізація, популяризація, промоція та моніторинг елементів нематеріальної культурної спадщини області (далі НКС) як культурного масиву для самоідентифікації та самореалізації локальних спільнот через збереження традиційної народної

культури, усних традицій та форм вираження (мов, діалектів, говірок), фольклору, традицій, звичаїв, обрядів, народних художніх промислів та ремесел як ресурсу для становлення та реалізації креативних індустрій.

2.2. Основним завданням Огляду-конкурсу є:

- активізація пошукової роботи фахівців відділів культури ТГ, методичних служб, працівників закладів культури Житомирщини, громадських організацій. Підсилення роботи, що спрямована на ідентифікацію та фіксацію місцевих елементів НКС з метою виявлення, захисту та збереження історичного та традиційного характеру середовища, зокрема, унікальних «живих традицій» та творчого спадку локальних територій;
- набуття теоретичних знань та практичних навичок зі збереженню НКС;
- залучення фахівців та населення до охорони НКС;
- створення та поповнення місцевих переліків елементів НКС з перспективою внесення їх до обласного переліку, а також, ініціювання щодо внесення до Національного переліку, за умови відповідності до вимог такого переліку;
- активне залучення до процесів охорони та популяризації елементів НКС громадськості, безпосередніх носіїв, представників бізнесу, формування державно – приватних партнерств.

3. Підготовка та порядок проведення Огляду - конкурсу

3.1. Огляд-конкурс проводиться у лютому-березні 2026 року, (за елементами попереднього року) в два етапи:

I етап (місцевий) - у районах, містах та ТГ області (**березень-грудень 2025 р.**);

II етап (заключний) у місті Житомирі (березень 2026р, КУ «ЖОЦНТ» ЖОР).

Для належної організації та проведення місцевого етапу Огляду-конкурсу створюються місцеві організаційні фокус-групи (далі Фокус-групи), до складу яких можуть входити представники Партнерів Огляду -конкурсу, керівники та спеціалісти установ закладів культури, підприємств усіх форм власності, представники недержавного сектору, бізнесу, приватних структур, творчих спілок, засобів масової інформації тощо.

3.2. Учасники Огляду-конкурсу:

- 1) забезпечують роботу в напрямку виявлення елементів НКС місцевого рівня;
- 2) здійснюють пошукову діяльність (експедиційні дослідження);
- 3) залучають до співпраці представників інших організацій та установ, або зацікавлених осіб, які працюють безпосередньо в напрямку дослідження, збереження, відтворення та популяризації НКС;

4) збирають та систематизують матеріали щодо виявлення елементів НКС та складають орієнтовний перелік;

5) беруть участь у просвітницьких заходах (лекції, майстер-класи, тренінги, творчі лабораторії, презентації тощо) з вивчення нормативно-правових актів у сфері НКС, специфіки ідентифікації та інвентаризації НКС;

6) проводять інформаційно-освітні та культурно-мистецькі заходи (івенти), акції, у тому числі для дітей, підлітків, молоді, інших вікових сегментів з метою збереження та популяризації НКС;

7) сприяють обміну кращими практиками і досвідом роботи аматорських колективів відповідного напрямку та майстрів;

8) здійснюють підготовку матеріалів (далі - Конкурсні матеріали) на розгляд місцевого оргкомітету (Фокус-групи).

3.3. Місцеві Фокус-групи:

1) самостійно визначають порядок і умови проведення Огляду-конкурсу на місцях;

2) здійснюють організацію та проведення I етапу (місцевого) Огляду-конкурсу;

3) за результатами вивчення та аналізу виявлених елементів НКС, здійснюють їх відбір, сприяють підготовці Конкурсних матеріалів (в тому числі: презентаційні матеріали, відео, фото, облікові матеріали) та забезпечують їх подання Організатору до 20 лютого за адресою:

КУ «Житомирський обласний цент народної творчості» ЖОР,
м. Житомир вул. Трипільська, 5, 10003.

Електронна адреса: **zt.folkart@gmail.com**,

телефон для довідок: **066-747-37-55**

3.4. Вимоги до підготовки та змісту Конкурсних матеріалів:

1) заповнена облікова картка елемента нематеріальної культурної спадщини України встановленого зразка (Наказ Міністерства культури та стратегічних комунікацій України № 537 від 03.07.2025 року №Про затвердження форм облікових карток та форми моніторингу елемента нематеріальної культурної спадщини/належної праутики з охорони нематеріальної культурної спадщини»;

2) лист-згода носіїв елемента нематеріальної культурної спадщини на публічне використання наданих допоміжних матеріалів, що презентують елемент нематеріальної культурної спадщини (2026 року - в довільній формі);

3) допоміжні матеріали, що презентують елемент НКС, відповідно до вимог, зазначених у обліковій картці;

- фото - до 10 одиниць;

- аудіозаписи - до 5 одиниць, загальною тривалістю не більше 30 хвилин;

- відеозаписи - до 5 записів, загальною тривалістю не більше 30 хвилин;

4) презентаційний відеоролик (до 10 хвилин) або мультимедійна

презентація українською мовою, 25-30 слайдів форматів .ppt та .ppts)

5) разом із Конкурсними матеріалами подаються:

- заповнена заявка на участь в Огляді-Конкурсі (додаток №1);
- сформований перелік (реєстр) виявлених елементів НКС місцевого значення (станом на 2026 рік).

4. Хід проведення II етапу (заключного, річного) Огляду -конкурсу

4.1. для підведення підсумків Огляду-конкурсу створюється Журі (за участю членів Комісії з моніторингу НКС), які вивчають, аналізують Конкурсні матеріали Учасників та визначають переможців відповідно до цього Положення.

4.2. Організатор забезпечує публічне представлення Конкурсних матеріалів переможців, інших Учасників Огляду-конкурсу та їх відзначення під час фінального заходу.

V. Умови проведення Огляду-конкурсу

5.1 Учасники надають Конкурсні матеріали у номінаціях:

- «Усні традиції та форми вираження»;
- «Виконавське мистецтво»;
- «Звичаї, обряди, святкування»;
- «Знання та практики (промисли), що стосуються природи і Всесвіту»;
- «Традиційні ремесла»;
- «Технології»;
- «Творче варіювання технік декоративно-прикладного мистецтва»;
- «Інші вияви нематеріальної культурної спадщини».

5.2. Кількість Конкурсних матеріалів від одного району, міста, ТГ Житомирської області – **необмежена**.

5.3. Організатор має право, у межах чинного законодавства України, використовувати Конкурсні матеріали Учасника у навчально-методичній та видавничій діяльності з метою популяризації надбань традиційної культури Житомирської області.

6. Робота Журі та критерії оцінювання Конкурсних матеріалів

6.1. Оцінку Конкурсних матеріалів здійснює Журі (обласна Комісія з моніторингу НКС), до складу якого входять провідні фахівці організацій та установ галузі культури та мистецтва області в напрямку охорони НКС, науковці, краєзнавці, етнографи.

Склад Журі (затверджена комісія з моніторингу НКС, 2026 р).

6.2. Журі оцінює Конкурсні матеріали за 5-ти бальною системою за наступними критеріями:

- 1) повнота дослідження та збереження поданого елемента НКС;

2) історична, культурна, художня цінність представленого елемента НКС (локальна специфіка, самобутність, життєздатність та спадкоємність, значущість елемента НКС для населення, яке проживає на певній території);

3) інформативність (змістовність) та повнота облікової картки елемента НКС;

4) інформативність та якість допоміжних матеріалів, НКС, що презентують елемент (фото-, відео-, аудіоматеріали тощо);

5) якість оформлення Конкурсних матеріалів.

Максимальна кількість балів за всіма критеріями - 25 балів.

6.3. Відповідно до рішення Журі переможцями у номінаціях визначаються Учасники, Конкурсні матеріали яких набрали відповідно до кожного критерію оцінювання найбільшу сумарну кількість балів. У разі набрання рівної кількості балів, зазначаються як переможці певного місця I, II, III.

6.4. Рішення Журі оформлюється протоколом.

6.5. Оскарження рішення Журі здійснюється відповідно до чинного законодавства України.

7. Підсумки та відзначення Учасників Конкурсу

7.1. Учасники, які стали переможцями, нагороджуються дипломами за зайняте I, II та III місце відповідно у кожній номінації з врученням пам'ятних сувенірів-подарунків.

7.2 Журі визначає переможця окремої номінації «Збереження Живої традиції».

7.3. Журі має право присвоїти однакове призове місце між Учасниками Огляду-конкурсу, які набрали однакову кількість балів, або не надавати його жодному.

7.4. Інші Учасники Огляду-конкурсу нагороджуються дипломами учасників.

7.5. Дата, місце та форма проведення фінального заходу: **01.03.2026** року, за адресою: КУ «Житомирський обласний цент народної творчості та туризму» ЖОР, м. Житомир вул. Трипільська, 5; (ознайомлення з представленими комплектами матеріалів).

8. Фінансові умови Огляду-конкурсу

8.1. Огляд-конкурс є некомерційним заходом, вступний внесок не передбачений.

8.2. Кошторис Огляду-конкурсу складається, затверджується та виконується Засновником.

8.3. Фінансування організації та проведення Огляду-конкурсу здійснюється за рахунок коштів Обласної програми сприяння

культурно-мистецькому розвитку та туризму Житомирської області на 2025-2027 роки (КПКВК - 1014082).

Додаток №1
до Положення про V обласний огляд-конкурс
на краще збереження та дослідження місцевого
елемента нематеріальної культурної спадщини

ЗАЯВКА
на V обласний огляд-конкурс
на краще збереження та дослідження місцевого елемента нематеріальної
культурної спадщини

Район/місто/ОТГ _____

ПІБ учасника (повністю) _____

Контактний номер, адреса електронної пошти учасника _____

Перелік конкурсних матеріалів (Облікова картка об'єкту нематеріальної культурної спадщини, відео матеріал, фото матеріал, презентація) _____ -

Вказати номінацію (підкреслити) - «Усні традиції та форми вираження»; «Виконавське мистецтво»; «Звичаї, обряди, святкування»; «Знання та практики (промисли), що стосуються природи і Всесвіту»; «Традиційні ремесла»; «Технології»; «Творче варіювання технік декоративно-прикладного мистецтва»; «Інші вияви нематеріальної культурної спадщини» _____

Дата «____» _____ 2026р. (підпис учасника)